

Směrnice č. 1/2011

---

o realizaci práv duševního a průmyslového vlastnictví

Preambule

Tato směrnice sjednocuje postup při zajišťování ochrany práv duševního a průmyslového vlastnictví a know-how vzniklých na Ústavu experimentální botaniky AVČR (dále jen ÚEB), a to za účelem co nejlépe chránit zájmy ÚEB, jejích zaměstnanců i studentů a poskytnout podporu pro uplatnění tvůrčího potenciálu ÚEB.

Tato směrnice stanovuje postup původců a zaměstnavatele při ochraně práv duševního a průmyslového vlastnictví know-how ÚEB.

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Předměty práv duševního a průmyslového vlastnictví se pro účely této směrnice rozumí nové a hospodářsky využitelné výsledky činnosti, které původce vytvořil při plnění úkolů plynoucích z jeho pracovního poměru nebo jiného pracovněprávního vztahu k ÚEB.
2. Předmětem této směrnice je úprava vztahů vznikajících při vzniku a realizaci práv k předmětům duševního a průmyslového vlastnictví na ÚEB.
3. Činnosti spojené s realizací práv duševního a průmyslového vlastnictví na ÚEB spadají do působnosti ředitele ÚEB, aniž by tím byly dotčeny povinnosti ostatních osob a subjektů stanovené vnitřními předpisy ÚEB.
4. Vedoucí Laboratoří a výzkumných týmů před zveřejněním rozhodne, zda by výsledek mohl splňovat kritéria získání práv duševního a průmyslového vlastnictví.

Článek 2

Výklad základních pojmů

1. **Předmět práv duševního a průmyslového vlastnictví** – výsledek duševní činnosti, který je nový a hospodářsky využitelný. Pro účely této směrnice se jedná o předměty práva průmyslového vlastnictví (vynálezy, užité vzory, apod.).

2. **Ochrana předmětů duševního a průmyslového vlastnictví** – vzniká přihlášením (zápisem, udělením a udržováním) patentů, užitných vzorů, průmyslových vzorů, ochranných známek, nebo topografií polovodičových výrobků do rejstříku příslušného úřadu, v případě ochrany odrůd rostlin udělením ochranných práv k odrůdě, vydáním šlechtitelského osvědčení nebo rostlinného patentu.
3. **Průmyslová využitelnost¹** – možnost vynález vyrábět nebo jinak využívat v průmyslu, zemědělství nebo jiných oblastech hospodářství.
4. **Vynález²** – technické řešení jedné fyzické osoby (**původce**) či více takových osob (**spolupůvodci**), které je nové, je výsledkem vynálezecké činnosti, je průmyslově využitelné a lze jej chránit patentem.
5. **Užitný vzor³** – způsob ochrany technického řešení, které je nové, přesahuje rámec pouhé odborné dovednosti a je průmyslově využitelné. Jde o nižší úroveň ochrany než představuje ochrana patentem.
6. **Průmyslový vzor⁴** – vzhled výrobku nebo jeho části spočívající zejména ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku samotného, nebo jeho zdobení, který je způsobilý ochrany v případě, že je nový a má individuální povahu.
7. **Biotechnologický vynález⁵** – vynález, který se týká
  - a. biologického materiálu, který je izolován ze svého přirozeného prostředí nebo vyráběn technickým postupem, i když se již v přírodě vyskytl;
  - b. rostlin nebo zvířat, není-li technická proveditelnost vynálezu omezena na určitou odrůdu rostlin nebo plemeno zvířete; nebo
  - c. mikrobiologického nebo jiného technického postupu a výrobku, jiného, než je rostlinná odrůda nebo zvířecí plemeno, získaného tímto způsobem.
8. **Podnikový vynález** – vynález, který byl vytvořen původcem v rámci plnění úkolů vyplývajících z pracovního poměru nebo jiného pracovněprávního vztahu k zaměstnavateli.
9. **Know-how ÚEB** – je souhrn organizačních, řídicích, ekonomických, podnikatelských, technických, obchodních, marketingových, vědeckých, výzkumných, znalostí a zkušeností výrobních a dalších znalostí a zkušeností, které souvisejí se zaměstnavatelem, jsou způsobilé hospodářského uplatnění (komercializace), jsou vyjádřeny v jakékoliv objektivně vnímatelné podobě, a které nejsou obecně známé ani obecně dostupné, a nemusí být patentovatelné.
10. **Původce⁶** – fyzická osoba, která vytvořila předmět duševního a průmyslového vlastnictví vlastní tvůrčí činností. V případě této směrnice se jedná o fyzickou osobu v pracovním poměru nebo jiném pracovněprávním vztahu k ÚEB (např. hostující profesor či vědecký pracovník).
11. **Spolupůvodce** – fyzická osoba, která vytvořila předmět duševního vlastnictví vlastní tvůrčí činností společně s jinými osobami. Spolupůvodci jsou původci předmětu průmyslového vlastnictví v rozsahu, v jakém se podíleli na jeho vytvoření nebo jak si mezi sebou vzájemně stanoví (viz příloha 2).
12. **Komerční využití duševního a průmyslového vlastnictví (komercializace)** – finanční zhodnocení duševního a průmyslového vlastnictví ÚEB např. prodejem vynálezu (chráněného nebo požívajícího průmyslově-právní ochrany patentem nebo i nechráněného, například užitným nebo průmyslovým vzorem), prostřednictvím poskytnutí licencí, nabytím obchodního podílu ÚEB na základě vložení předmětu průmyslového vlastnictví jako nepeněžitého vkladu do spin-off, aj.

13. **Čistý zisk** – rozdíl mezi výnosy z komerčního využití duševního a průmyslového vlastnictví, zejména výnosy z prodeje patentu, prodeje licencí, know-how atd, a náklady souvisejícími s komercializací (např. zhodnocování tržního potenciálu, náklady na ochranu, náklady spojené s poskytnutím licencí), které vznikají v rámci jednoho kalendářního roku
14. **Zaměstnavatel** – Ústav experimentální botaniky AVČR, v.v.i, Rozvojová 263, 165 02 Praha 6 Lysolaje, zastoupený ředitelem ÚEB..
15. **Pracoviště původce** – pracoviště původce podle organizační řádu ÚEB, hlavní pracoviště: Rozvojová 263, 165 02 Praha 6- Lysolaje

¹ Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů

² Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů 3

³ Zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, ve znění pozdějších předpisů

⁴ Zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech průmyslových vzorů a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů

⁵ Zákon č. 206/2000 Sb. o ochraně biotechnologických vynálezů, ve znění pozdních předpisů

⁶ Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů

⁷ Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů

Článek 3

Základní principy ochrany duševního a průmyslového vlastnictví na ÚEB

1. Osoba v pracovním poměru nebo jiném pracovněprávním vztahu k ÚEB (dále jen „Zaměstnanec“) je povinna chránit veškeré duševní a průmyslové vlastnictví zaměstnavatele, jakož i práva s ním spojená.
2. Zaměstnanec ÚEB je povinen zdržet se jakéhokoli jednání, které by mohlo být v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele ve vztahu k duševnímu a průmyslovému vlastnictví ÚEB. Zároveň je povinen dbát, aby veškeré duševní a průmyslové vlastnictví ÚEB bylo využíváno pouze pro potřebu zaměstnavatele nebo v jeho oprávněném zájmu.
3. Zaměstnanec je povinen dbát, aby při plnění povinností vyplývajících z pracovněprávního nebo jiného právního vztahu k ÚEB nedocházelo k porušování práv k duševnímu a průmyslovému vlastnictví třetích osob.
4. Zaměstnanec je povinen při zveřejňování výsledků svého výzkumu nebo vývoje postupovat tak, aby neohrozil potenciální zájem zaměstnavatele na právní ochranu předmětu duševního a průmyslového vlastnictví.
5. Zaměstnavatel je v souladu s obecně závaznými předpisy povinen chránit a respektovat veškerá osobnostní a dále majetková práva k duševnímu a průmyslovému vlastnictví, která mohou v souvislosti s plněním pracovních povinností jeho zaměstnanci vzniknout.
6. Ustanovení tohoto článku platí rovněž i pro studenty v jakémkoli studijním programu pracující v ÚEB a hostující pracovníky.

Článek 4

Nakládání s duševním a průmyslovým vlastnictvím

1. Vytvoří-li zaměstnanec při plnění úkolů vyplývajících z pracovního poměru nebo jiného pracovněprávního vztahu k ÚEB předmět duševního a průmyslového vlastnictví, přechází právo k tomuto předmětu na ÚEB jakožto jeho zaměstnavatele, není-li písemnou smlouvou mezi ÚEB a původcem dohodnuto jinak; v takovém případě však právo původců není dotčeno.
2. Při řešení vědeckovýzkumných, vývojových a jiných úkolů s jinou fyzickou nebo právnickou osobou je nutné před podáním přihlášky smluvně stanovit rozsah v jakém jim náleží práva z předmětů průmyslového vlastnictví. Pokud se strany dohodnou na spoluvlastnictví, je nutné před podáním přihlášky smluvně stanovit výši spoluvlastnického podílu každé ze stran a formu povinné součinnosti spoluvlastníků.
3. Původce je povinen neprodleně po vytvoření předmětu duševního a průmyslového vlastnictví, nejpozději však 3 měsíce před plánovaným zveřejněním, **oznámit** tuto skutečnost řediteli ÚEB na formuláři „Oznámení o vytvoření předmětu průmyslového vlastnictví“ (viz. Příloha 1; dále jen „Oznámení“). Oznámení se podává v tištěné a podepsané verzi v jednom vyhotovení.
4. Ředitel ÚEB rozhodne v souladu s odst. 3 §9 zákona č. 527/1990 Sb. o přijetí či nepřijetí práva v následujících variantách:
  - a) ředitel rozhodne o přijetí vynálezu a o jeho podání - pak lze zveřejnit předmět, ale až po podání přihlášky k ochraně předmětu duševního a průmyslového vlastnictví (dále jen „Přihláška“) (i např. k odeslání abstraktu na konferenci může dojít, ale až po podání Přihlášky),
  - b) ředitel rozhodne o přijetí vynálezu, ale rozhodne o jeho nepodání - pak se nemůže nic publikovat (např. se na problematice bude pracovat dál a vynález se dotáhne do polohy „silný vynález“),
  - c) ředitel rozhodne, že ústav nemá zájem - pak se mohou původci rozhodnout o tom, že vynález přihlásí sami a že si ho budou platit - pak závisí jen na původcích, kdy ho zveřejní,
  - d) ředitel nerozhodne o ničem- pak se musí počkat tři měsíce, kdy se nemůže nic publikovat; po 3 měsících dochází k témuž jako v předchozím bodě ad c).
5. Vysloví-li ředitel ÚEB souhlas s podáním přihlášky podle odst. 4 a) tohoto článku, může původce anebo spolupůvodci samostatně nebo ve spolupráci s patentovým zástupcem podat jménem ÚEB patentovou přihlášku k příslušnému úřadu.
6. Po podání přihlášky jsou původci povinni předat řediteli ÚEB tyto dokumenty:
  - a. kopii Přihlášky,
  - b. Dohodu o spolupůvodcovství (viz Příloha č. 2). Tato dohoda může být nahrazena písemnou smlouvou mezi spolupůvodci.
7. Neuplatní-li zaměstnavatel ve lhůtě 3 měsíců od předání Oznámení řediteli ústavu vůči původcům právo na patent, přechází toto právo zpět na původce.
8. Původce může doporučit řediteli ÚEB vzdát se ochrany vyplývající z práv duševního a průmyslového vlastnictví; tímto doporučením však ředitel není vázán ve svém rozhodnutí.
9. Původce je povinen účinně spolupracovat s ÚEB při krocích vedoucích k využití předmětu průmyslového vlastnictví, tzn. poskytovat veškerou potřebnou součinnost tak, aby tohoto předmětu bylo možné řádně a efektivně využívat.
10. Pokud se podává další patentová přihláška ke stejnému předmětu (např. PCT či přihláška v jiném než původním státě), je původce povinen před podáním oznámit tuto skutečnost řediteli ÚEB na

formuláři „Oznámení o další patentové přihlášce“, který je Přílohou č. 3 této směrnice.

11. Náklady spojené s ochranou duševního a průmyslového vlastnictví nese pracoviště původce, není-li dohodnuto jinak.

Článek 5

Výkon práv k předmětům duševního a průmyslového vlastnictví

1. Výkonem práv k předmětu duševního a průmyslového vlastnictví se rozumí jeho provozování nebo poskytnutí práv k jeho využívání poskytnutím licence nebo prodejem vynálezu (know-how atd) jinému subjektu. Původce má právo vyhledávat vhodné subjekty k licencování.
2. Práva a povinnosti vyplývající z ustanovení této směrnice zůstávají po skončení pracovního nebo jiného právního vztahu původce k ÚEB nedotčena. Práva původců přecházejí na jejich zákonné dědice nebo jiné oprávněné osoby.
3. Ustanovení tohoto článku platí i v případě, že dojde k převodu práv z ÚEB na třetí osobu.

Článek 6

Odměňování původců

1. Původci předmětu duševního a průmyslového vlastnictví mají nárok na jednorázovou odměnu za vytvoření předmětu duševního a průmyslového vlastnictví a dále na odměnu plynoucí z komerčního využití tohoto předmětu (dále také „odměna pro původce ze zisku“), která je zúčtována za každý kalendářní rok.
2. Podle §9, odst. 4, zákona 527/1990 Sb. mají původci předmětu duševního a průmyslového vlastnictví, na které ÚEB uplatnila právo, nárok na jednorázovou odměnu za vytvoření předmětu průmyslového vlastnictví. Výše této odměny je touto směrnicí stanovena na částku 5.000,- Kč pro všechny původce společně.
3. V případě, kdy byl předmět duševního a průmyslového vlastnictví vytvořen spolupůvodci, náleží poměrná část odměny dle odst. 2 každému z nich. Pravidla pro rozdělení této odměny mezi sebou si spolupůvodci stanoví ve Smlouvě o spolupůvodcovství (viz čl. 2 odst. 10 a Příloha č. 2).
4. Odměna plynoucí z komerčního využití předmětů duševního a průmyslového vlastnictví je určena procentuálně z čistého zisku plynoucího z využívání daného práva průmyslového vlastnictví po zdanění (tj. po odečtení nákladů na předmět duševního vlastnictví). Výše odměny ze zisku je stanovena podle níže uvedených kritérií, přičemž odměnou ze zisku se zde myslí celkové osobní náklady na odměnu původcům, tedy včetně souvisejících odvodů jako je sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem, zákonný příspěvek na tvorbu Sociálního fondu zaměstnavatele, úrazové pojištění apod.
5. Podíl čistého zisku připadající na pracoviště původce může být použit na základě rozhodnutí vedoucího pracoviště pouze ke krytí nákladů na výzkumnou činnost realizovanou pracovištěm původce.

Čistý zisk po zdanění z využití práv průmyslového vlastnictví	Odměna pro původce z čistého zisku	Příspěvek na výzkumnou činnost pracoviště původce	Příspěvek ke krytí nepřímých nákladů ÚEB a zisk ÚEB
do 1 mil. Kč	47%	20%	33%
od 1 mil. Kč do 5 mil. Kč	30%	33%	37%
nad 5 mil Kč	20%	33%	47%

6. Odměna podle článku 6.3. bude původcům vyplácena jedenkrát za rok nejpozději ve mzdovém výplatním termínu za měsíc duben následujícího roku. Částka odpovídající odměně původcům vč. všech souvisejících nákladů uvedených v odstavci 4 článku 6 a také příspěvku ke krytí nepřímých nákladů ÚEB a zisku ÚEB bude zaúčtována do nákladů ke dni 31.12. v roce, ve kterém vznikly náklady uvedené v odst. 3 článku 6, a to jako dohadná položka, která bude zúčtována při vyplacení této odměny.

Článek 7

Závěrečná ustanovení

Tato směrnice nabývá platnosti po schválení Radou ÚEB a účinnosti po jejím zveřejnění na intranetových stránkách ÚEB.

V Praze 21. března 2011

Doc. RNDr. Eva Zažímalová, CSc.
ředitelka

Seznam příloh směrnice:

- Příloha č. 1 – Oznámení o vzniku předmětu průmyslového vlastnictví
Příloha č. 2 – Dohoda o spolupůvodcovství
Příloha č. 3 – Oznámení o další patentové přihlášce

Příloha č. 1 – Oznámení o vzniku předmětu průmyslového vlastnictví

Potvrzení o oznámení vydáno dne:

Vyřizuje:

Evidenční číslo:

Oznámení o vytvoření předmětu duševního a průmyslového vlastnictví

1. Druh předmětu průmyslového vlastnictví (prosím zaškrtněte):
 vynález
 biotechnologický vynález průmyslový vzor užitný vzor
 jiné (prosím upřesněte):
2. Název předmětu průmyslového vlastnictví
3. Počet původců:
4. Původce (další původce uvádějte do přílohy):

Příjmení	
Jméno	
Titul	
Pracoviště	
Ulice a č.p.	
Město a PSČ	
Telefon	
E-mail	

Popis předmětu vynálezu:

Potvrzuji úplnost shora uvedených údajů.

V Praze dne .....

.....
podpis původce nebo jeho zástupce

Seznam spolupůvodců:

Příjmení	
Jméno	
Titul	
Pracoviště	
Ulice a č.p.	
Město a PSČ	
Telefon	
E-mail	

Příjmení	
Jméno	
Titul	
Pracoviště	
Ulice a č.p.	
Město a PSČ	
Telefon	
E-mail	

Příjmení	
Jméno	
Titul	
Pracoviště	
Ulice a č.p.	
Město a PSČ	
Telefon	
E-mail	

Příloha č. 2 – Dohoda o spolupůvodcovství

DOHODA O VYNÁLEZECKÉM PODÍLU MEZI SPOLUPŮVODCI PATENTOVÉ

PŘIHLÁŠKY

uzavřena mezi:

pan/paní,
bydliště
pan/paní,
bydliště

Jmenovaní jsou spolupůvodci vynálezu přihlášeného k patentové ochraně pod číslem ...

Vynálezecký podíl spolupůvodců je tento:

Jméno a příjmení	Podíly v procentech

V ... dne ...

podpisy

**Příloha č. 3 - Oznámení o podání patentové přihlášky v dalších státech (např. PCT, validace,
případně další konkrétní státy)**

Uvedte základní přihlášku, kam se bude přihlašovat, kdy, způsob placení + kdo bude
přihlášku podávat: